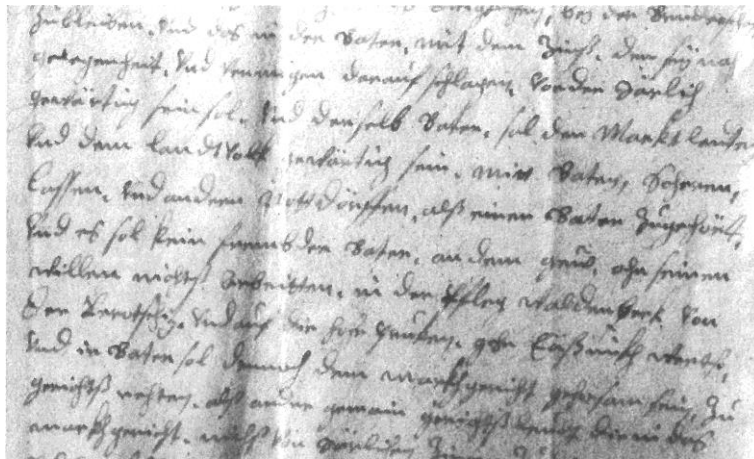

Zdravniki v Radovljici:

Prva omemba zdravnika – kopališčnika in padarja (1417).

Prepis Ortenburške listine iz leta 1417 je zanimivo pričevanje o kopališčih v srednjeveških mestih in trgih na Slovenskem. Radovljiško kopališče je bilo odprtega tipa in je svojim lastnikom prinašalo dobiček. Kopališče v Radovljici je bilo skupaj z običajno oskrbo, ki jo je v njem nudil kopališčnik, pod enakimi pogoji na voljo vsem tržanom in okoliškemu podeželskemu ljudstvu. Kopališčnik je bil hkrati tudi brivec in padar, ni pa smel opravljati gostinske dejavnosti, saj je bilo uživanje hrane in pijače v prostorih kopališča prepovedano. Ker je bilo radovljiško kopališče v lasti bratovščine sv. Rešnjega telesa, je bil za njegovo vzdrževanje zadolžen ključar farne cerkve sv. Petra, ki je moral skrbeti, da je kopališče z Vozovnikovim domcem in vrtom ostalo v takem stanju, kot je bilo bratovščini predano iz rok Ortenburžanov. Na srednjeveško kopališče v Radovljici danes spominjata le še hišni imeni »pr' Vozu« in »pr' Bajar« ter v betonsko korito zajeti izvir, pri katerem so ženske iz bližnjega Predtrga še sredi prejšnjega stoletja prale perilo.

Vir: Radovljiško kopališče v listini iz leta 1417 (Jure Sinobad; Linhartovi listi, leto I. št. 2 / 2002)

Najstarejša omemba padarja v Radovljici, 1417

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Listina izdana na gradu Kamen pri Begunjah, 3. aprila 1417

Original izgubljen, prepis v NŠAL (fotografija Jure Sinobad)

Martin Perger

Ranocelnik, sredina 16. stoletja

Mesto Radovljica je leta 1565 (srednjeveško) kopališče »Vosovnik« prodalo zdravniku Martinu Pergerju

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

Thomas Layderer (um. 1662)

Ranocelnik, prva polovica in sredina 17. stoletja

29. novembra 1662 je v mestu Radovljica umrl »chirurgus« Thomas Layderer.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

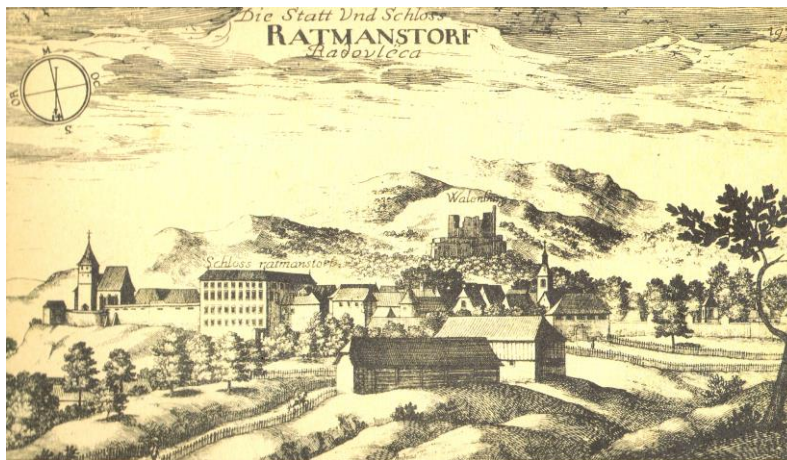

Klavdij Deldues (1628 / um. 26. 07. 1698)

Ranocelnik

Med leti 1667 in 1696 so zdravniku Klavdiju Deldusesu (obstaja več različic pisave priimka) najmanj tri žene rodile najmanj petnajst otrok. Umrl je 26. Julija 1698, star 70 let.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

Radovljica, 1689

Vir: SVK – Janez Vajkard Valvasor

Jožef Valentin Kopfer (um. 25. 01. 1729)

Ranocelnik; ok. 1700

Še pred letom 1700 je bil lastnik Benedičičeve hiše – Mesto št. 37 radovljiški kirurg (ranocelnik) Jožef Valentin Kopfer.

Vir: Radovljiške družine

Frančišek Jožef Pott (1701 - um. 04. 12. 1731)

Ranocelnik, prva polovica 18. stoletja

Sredi dvajsetih let 18. Stoletja je bil lastnik hiše Mesto št. 37 kirurg (ranocelnik) Frančišek Jožef Pott, ki je bil po rodu iz Ljubljane. Poročen je bil s Terezijo, hčerko radovljiškega kirurga (ranocelnika) Valentina Jožeta Kopferja. Zakoncema Pott so se rodili trije sinovi in hči. Kirurg je umrl leta 1732, star komaj trideset let.

Vir: Radovljiške družine

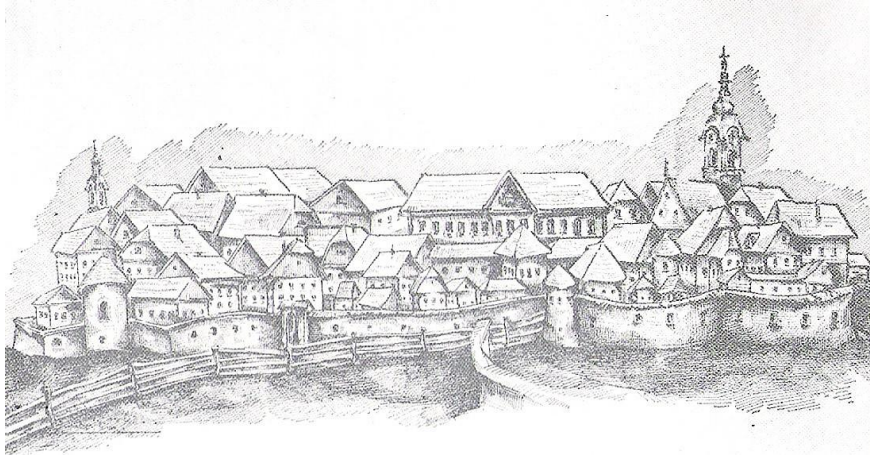

Jožef Gossman

Ranocelnik, prva polovica 18. stoletja

V Radovljici je 4. februarja 1725 omenjen tudi zdravnik Jožef Gossman.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

Radovljica, 1765

Vir: Layer (preris Stane Dremelj)

Joachim Jakob Kreifs (1708 - um. 1743)

Ranocelnik, sredina 18. stoletja

Dva meseca po smrti kirurga Frančiška Jožefa Potta, se je vdova Terezija poročila z Joachimom Jakobom Kreifssom, ki je bil prav tako kirurg (ranocelnik). Kot ugleden meščan je bil v letih 1738-1743 tudi mestni sodnik v Radovljici. Zakoncema Kreifs se je v enajstih letih zakona rodilo šest hčera in sin. Kirurg je umrl leta 1743, star 35 let.

Vir: Radovljiške družine

Janez Giofaneli (1711 - 22. 02. 1751)

Ranocelnik, sredina 18. stoletja

Sredi 18. stoletja je bil lastnik hiše Mesto št. 38 tirolski kirurg (ranocelnik) Janez Giofaneli. Poročen je bil z radovljiško meščanko Marijo Žerovnik, ki mu je rodila tri sinove in štiri hčere. Kirurg je umrl leta 1751, star 40 let.

Vir: Radovljiške družine

Jožef Ignac Schaar (1715 - 1763)

Vojaški ranocelnik, sredina 18. stoletja

Leta 1752 se je v Radovljici poročil z Ano Marijo Kreifs (hčerko ranocelnika Joachima Jakoba Kreifsa). Po poklicu je bil vojaški kirurg. Imela sta pet sinov in hčer. Vojaški kirurg je zaradi infarkta umrl leta 1763.

Vir: Radovljiške družine

Janez Prauner

Ranocelnik, druga polovica 18. stoletja

Lastnica Perčeve hiše (Mesto. št. 38), Marija Julijana Giofaneli, se je leta 1763 poročila s kirurgom (ranocelnikom) Janezom Praunerjem z Moravskega. Zakoncema Prauner so se rodili trije otroci, dva sinova in hči. Kirurgova smrt v radovljiških matricah ni zapisana.

Vir: Radovljiške družine

Janez Silvester Rabič (1732 - 1810)

Vojaški ranocelnik, druga polovica 18. stoletja

Po smrti vojaškega kirurga Jožega Ignaca se je vdova Ana Marija Schaar še istega leta (1763) poročila z domačinom Janezom Silvestrom Rabičem, ki je bil po poklicu tako kot prejšnji mož vojaški kirurg. Zakoncema se je rodilo pet hčera in sin. Po smrti žene se je poročil še enkrat z Marijo Ano Kropar. Kirurg je umrl leta 1810, star 78 let.

Vir: Radovljiške družine

Jakob Ignac Rabič (1767 - 1823)

Ranocelnik, prva polovica 19. Stoletja

Hišo Mesto št. 37 je nasledil sin Janeza Silvestra Rabiča, prav tako kirurg Jakob Ignac Rabič. Pri štiriindvajsetih letih se je v Radovljici poročil z radovljiško meščanko Elizabeto Žlebnik. Zakoncema se je rodilo sedem sinov in šest hčera. Sedem otrok je umrlo. Žena Elizabeta je umrla leta 1819, kirurg Jakob Ignac pa štiri leta za njo, star 56 let.

Vir: Radovljiške družine

Radovljica, 1838

Vir: A. H. Payne (reprodukcija DAR)

Radovljica, 1848
Vir: Wagner (reprodukcija DAR)

Karl Frančišek Poch
Ranocelnik, sredina 18. stoletja

Karel Frančišek Poch je bil kirurg karlovških huzarjev. Ko je ovdoval, se je leta 1748 poročil s hčerjo novomeškega lekarnarja, Fritzhka. Takrat je namreč živela pri očimu, prav tako radovljiškemu zdravniku Jožefu Stroinu.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

Jožef Stroin
Ranocelnik, sredina 18. stoletja

Njegova hčerka se je leta 1748 poročila s prav tako zdravnikom Karlom Frančiškom Poch-om. Vsi omenjeni zdravniki so sodili med brivce, padarje, ranocelnike in kirurge, kot so jih imenovali v tem obdobju ...

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (dr. Marjana Grm)

Benedičičeva in Perčeva hiša, 1900 / 1920
Vir: DAR (foto Alojzij Vengar) in Zvone Razinger

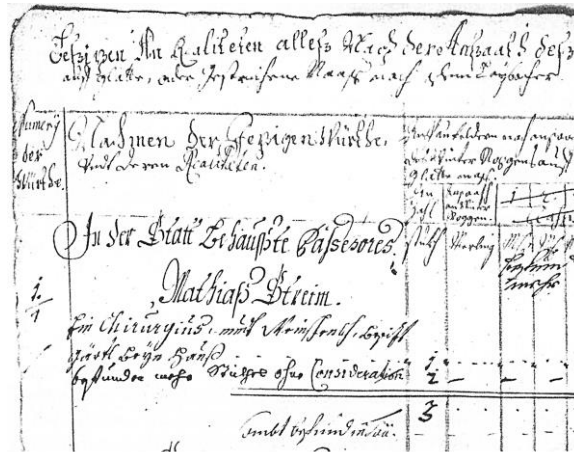

Jožef Matija Streim

Ranocelnik; sredina 18. stoletja

Sredi 18. stoletja je bil lastnik hiše Mesto št. 1 kirurg (ranocelnik) in gostilničar Jožef Matija Streim. Ko mu je leta 1752 umrla žena, se je verjetno izselil iz Radovljica, kajti dve leti kasneje, v času prvega popisa prebivalcev radovljiške fare, ga ne zasledimo več.

Vir: Radovljiške družine

Omemba Matija Streima, ok. 1750

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Omemba radovljiškega »Chirurgiusa« Mathiasa Streima v
»Popisu radovljiških meščanov in njihovega premoženja« iz sred. 18. stol.

Originalni vir: arhiv Stane Adam

Mihael Krištof Gaab (1722 - 1790).

Ranocelnik, druga polovica 18. stolejta

Mihael Krištof Gaab se je leta 1750 poročil z vdovo Marijo Walter. Novi gospodar je bil kirurg (ranocelnik) in gostilničar, leta 1789 tudi mestni sodnik v Radovljici. Žena je umrla leta 1768, ovdoveli kirurg se je naslednje leto neznanu kje še enkrat poročil. Umrl je leta 1790 v hiši št. 33 (Šivčeva hiša), star 68 let.

Vir: Radovljiške družine

Jožef Pretner (om. 1846)

C. kr. okrajni zdravnik; sredina 19. stoletja

Okoli leta 1794 je postal lastnik Šivčeve hiše steklar (glažar) Jožef Pretner. Rojen je bil leta 1750. Pri devetindvajsetih letih se je na Bledu poročil z Uršulo, roj. Janc.

Zakoncema so se rodili trije sinovi in štiri hčere. Gospodar Jožef je umrl leta 1827, star 77 let.

Vir: Radovljiške družine

Op.: To je opis očeta zdravnika.

**Districtsärzte.
Herr Doctor
Joseph Prettner, in Radmannsdorf.**

Provinzial Handbuch des Laibacher Gouvernement ..., 1846

Okrajni zdravnik – g. doktor Jožef Pretnar, v Radovljici.

**Šivčeva hiša, ok. 1900
Vir: Stanovalci Šivčeve hiše (MRO)**

Albin Zoff

Okrajni zdravnik; om. 1848

... Poleg uradnikov je bilo v mestu in okolici še nekaj imenitnih mož. Med njimi velja poleg lastnika gradu grofa Vincenca Thurna in njegovega oskrbnika Bervarja omeniti okrajnega zdravnika Albina Zoffa, dr. medicine. Mesto okrajnega ranocelnika v začetku leta ni bilo zasedeno, zato pa sta bila v Kropi in Bohinjski Bistrici. Mesto je imelo tudi lekarno. Njen lastnik je bil Matija Zalokar.

Vir: Radovljica v letu 1848 (avtor Stane Granda; Radovljiški zbornik 1995).

Op.: Iz opisov dogodkov v letu 1848 izvemo, da je živel v Mestu št. 7 (Magušarjeva hiša).

Magušarjeva hiša, 1848

Vir: Wagner (litografija)

Imenik c. k. okrajnim poglavarstvom na Krajskim pridanih zdravnikov.

Radoljca: distriktni zdravnik dr. Albin Cof.

Vir: Deželni zakonik in vladni list za krajsko kronovino, 8. 11. 1850

V dohtarskih zdravniških rečeh za krajsko deželo je ministerstvo notranjih oprav 26. p. m. sledeče sklenilo: ... kantonski zdravnik v Radoljci dr. Zoff.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 6. 8. 1851

Ker se je dr. Zof, za Radoljški kanton izvoljeni zdravnik, ti službi odpovedal, pride nek na njegovo mesto dr. Bešek.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 13. 8. 1851

Alojz Zollner (om. 1848)

Okrajni ranocelnik, sredina 19. stoletja

Narodna straža v Radovljici je imela kar dva zdravnika: dr. Albina Zoffa in Alojza Zollnerja. Slednji je prišel v Radovljico verjetno šele 1848. leta na izpraznjeno mesto okrajnega ranocelnika.

Vir: Radovljica v letu 1848 (avtor Stane Granda; Radovljiški zbornik 1995)

Wolf (om. 1860),

c. kr. zdravnik radoljškega kantona

Iz Gorenjskega. Gospod Rikli, škušeni hidropat in posestnik merzlih kopelj v Bledu, je izročil vodstvo svojih kopelj gosp. Wolfu-u, c. kr. zdravniku radoljškega kantona.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 27. 6. 1850

Fortunat Müller (om. 1859)
Doktor medicine, okrajni zdravnik

Bezirks - Aerzte.

Doctoren der Medizin.

Müller Fort. in Radmannsdorf.

Bezirks-Wundärzte.

Wolf Karl in Radmannsdorf.

Pitschmann Heinrich in Kropp.

Vir: Oesterreichischer Medicinal Schematismus, 1859

Matevž Kamen

Zdravnik; sredina 19. stol., okrajni zdravnik; druga polovica 19. stol.

Jožefa Kamen, je bila rojena leta 1838 v Podkloštru na Koroškem zdravniku Matevžu Kamnu in njegovi ženi Ani, roj. Usenik. Zdravnik Matevž Kamen je nekaj časa služboval tudi v Kropi.

Vir: Radovljiške družine

<p>Pfarre St. Peter. Am 22. Jänner. Agnes Lushtrek, mit Franz Schnitzschitz, Rutscher in der Dampfmühle. — Amalia Binder, aus Graz, mit Rupertus Müller, Tuchmacher in der Udmaterfabrick. — Frä. Josepha Kamen, Tochter des verst. Hrn. Mathias Kamen Bez. Arzt, mit Hrn. Josef Salokar, Apotheker aus Radmannsdorf.</p>

Poroke: Župnija sv. Petra (22. Januar) ... Gospodina Jožefa Kamen, hči Matije Kamna (okrajnega zdravnika) z Jožefom Zalokarjem (lekarnarjem iz Radovljice).

Vir: Triglav, 27. 01. 1865

Pogačnik-Kroparski Lovro (Železniki, 1804 – 1851). Zdravnik–ranocelnik. Lovro se je kot zdravnik-ranocelnik poročil v Kropi z Marijo Zupan vd. Potočnik (1807-1871). Stanovala sta najprej na št. 4 in 6, nato pa na št. 17 (pri Lepku, danes št. 73), kjer se je tedaj reklo »Pri Padarju«.

Vir: Kroparske družine

Karel Vovk (1829 / 1883)

Okrajni zdravnik; ok. 1865 - 1883

Sredi 19. stoletja je hiša Mesto št. 2 postala dom družina okrajnega zdravnika Karla Vovka. Žena Ana, roj. Homan mu je leta 1865 rodila hčer Ano Jožefo. Zdravnik Karel Vovk je umrl leta 1883 v Mestu št. 2, star 54 let. Vdova Ana ga je preživela za 17 let, umrla je leta 1899 v Mestu št. 2, stara 79 let.

Vir: Radovljiške družine

Pintar

Okrajni zdravnik; om. 1877

Iz Kamne gorice 22. decembra. [Izviren dopis.] Zopet je prišla nova nadloga nad naše, uže tako z nadlogami preobloženo, prebivalstvo. Naenkrat začne šolska mladina iz šole izostajati vsled bolehanja. Ker se je število bolnih le množilo, naznani naš skrbni župan, gospod pl. A. Kapus, kroparskemu gospodu zdravniku ter mu naroči, naj stvar preišče, če nij morebiti epidemična bolezen mej mladino. Preiskava je pokazala, da razsaja škarlatica, in res, v par dneh zbolelo je 20 otrok. Denes je prišel stvar preiskat okrajni zdravnik iz Radovljice g. dr. Pintar ter rekel, da se šola zapre za deset dnij, če se stvar v tem času ne poleže, pa še na dalje. Tukaj smo šolo še le ta mesec pričeli, pa uže nam pride nova nezgoda.

Vir: Slovenski narod, 25. 12. 1877

Okrajni zdravniki. ... g. dr. Pintar iz Radovljice gre za sanitetnega asistenta na Krško, tukajšnji sekundarij g. dr. Jelovšek pa na njegovo mesto v Radovljico.

Vir: Slovenski narod, 30. 9. 1879

Dr. Binder

C. kr. zdravstveni asistent, do 1879

Na mesto v Krško pride c. kr. zdravstveni asistent v Radovljici in zdravnik v jetnišnici begunjski dr. Binder, na tega mesto pa dr. Jelovšek, bivši sekundarij v ljubljanski deželni bolnišnici.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 8. 10. 1879

Razpis

služb 37 okrožnih zdravnikov na Kranjskem.

Na podlagi deželnega zakona za Kranjsko z dne 24. aprila l. 1888, št. 12, s katerim se uravnava zdravstvena služba v občinah po deželi, razpisuje se

službe okrožnih zdravnikov,

katerih je

- a) **7 I. razreda z letno plačo 800 gold.;**
- b) **15 II. razreda z letno plačo 700 gold.;**
- c) **15 III. razreda z letno plačo 600 gold.;**

Zdravniki I. razreda bodo v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Bohinjski Istri, v Kranjski Gori, v Ložu, v Kočevski Reki, v Črnomlju, v Šmarji in v Zelenkalah. Zdravniki II. razreda nastavljeni bodo v zdravstvenih okrožjih: Cerklje, Cerkljica, Idrija, Ilirska Bistrica, Senožeče, Vipava, Planina, Velike Lašče, Trebnje, Žažemberk, Mokronog, Kostanjevica, Ruka, Metlika, Zaličina (St. Vid). Zdravniki III. razreda bodo pa nastavljeni v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Kranji, v Škofji Loki, v Trzinu, v Radovljici, na Bledu, v Postojni, na Vrhniki, v Ljubljani, v Kamniku, na Bledu, v Ljubli, v Radolovem, v Kočevju, v Ribnici in v Bašičah.

Razpis sistemizovanih letnih plač **doživajo stalno nameščeni okrajni zdravniki I., II. in III. razreda po dve v plačo vstevni starostni dokladi po 50 gold.,** vselej po dopolneni petletni službeni dobi, ter imajo tudi **pravico do pokojninskih in preskrbninskih užitkov za-se in za svoje.** Vrhu tega gre okrajnim zdravnikom za službene poti v službenem okolju nad 4 kilometre daleč od stanovišča primeren odškodnina; za zdravniška opravila v stvarih državne uprave imajo okrajni zdravniki pravico do pristojbin iz državnega zaklada. — Službene dolžnosti okrajnih zdravnikov so objavljene v deželne vlade razglasili z dne 16. marca 1889, št. 647/pr., razglasenem v deželnem zakoniku dne 2. apr. l. 1889, št. 8.

Prošnjiki za službe okrajnih zdravnikov katerega si bode razreda imajo svoje prošnje

do 31. maja 1889

s potrebnimi dokumenti pri deželni odboru kranjskem vložiti ter dokazati doktorat vsajga zdravilstva, oziroma doktorat medicine, svojo starost, telesno zdravje, neomadeževano življenje, avstrijsko državljanstvo, svojo dosedanja služba ali opravilo, zmožnost nemškega in slovenskega ali katerega sorodnega slovenskega, posebno hrvaško-srbskega jezika, in v prošnjah imenovati kraj, oziroma kraje, kamor bi radi v službo prišli.

V službe okrajnih zdravnikov nastavljajo se tudi **diplomovani ranocelniki z najnižjo plačo 400 gold.,** kateri se zdaj na Kranjskem nameščeni kot okrajni ranocelniki, ako se za službo oglašijo in svojo sposobnost za daljno službovanje dokažejo. Nastavljajo se pa le začasno in brez pravice do pokojnine.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1889.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

Slovenec, 3. 5. 1889

Dr. Ignacij Jelovšek (6. 2. 1851 / 6. 2. 1930)

Višji okrajni zdravnik; 1879-1924

V Radovljici je deloval vsaj 40 let (1879-1920), l. 1886 ga najdemo med društveni »Slovenske matice kot c. kr. okrajnega zdravnika, l. 1924 pa je v imeniku zdravniške zbornice vpisan kot višji okrajni zdravnik v pokoju. Umril je pred letom 1933.

Vir: DAR

Okrajni zdravniki. ... g. dr. Pintar iz Radovljice gre za sanitetnega asistenta na Krško, tukajšnji sekundarij g. dr. Jelovšek pa na njegovo mesto v Radovljico.

Vir: Slovenski narod, 30. 9. 1879

(Razpisano je mesto) okrajnega ranocelnika v Radovljici. Letna nagrada 600 gl. iz okr. blagajnice. Prošnje do dne 30. marca t. l. na okrajno glavarstvo v Radovljici.

Vir: Slovenski narod, 20. 2. 1884

Telegram dr. Jelovšku v Radovljico 8. 9. 1886 pravi sledeče: » Rikljev pacient leži v zračni uti v visoki vročici s temperaturo 40. Govorica je o tifusu, Rikli dela vse

priprave, da bo bolnika zaradi zaskrbljenosti za njegovo ozdravitev odpustil. Pridite kolikor je le mogoče hitro. Pozdrav Mallner.«

Vir: Telegram hotelirja Mallnerja (posredoval Vojko Zavodnik)

Imenik društvenikov »Slovenske matice« za leto 1886 v Radovljici:

dr. Jelovšek Ignac; [c. kr. okrajni zdravnik](#)

Zdravništvo: Jelovšek Ignac dr., višji okrajni zdravnik, Voves Janez dr., okrožni zdravnik. / **Vir: Ročni kažipot 1907**

Iz Radovljice. Visoko odlikovanje je dobil g. c. kr. višji okrajni zdravnik v Radovljici dr. Ignacij Jelovšek, ki je postal medicinalni svetnik. Gospod doktor, kateri biva v Radovljici že več kakor 30 let pri glavarstvu kot c. kr. okrajni zdravnik, je prvi v naši deželi in menda tudi v Avstriji, ki je kot okrajni zdravnik dosegel čast medicinalnega svetnika. Odlikovancu naše najiskrenejše častitke.

Vir: Gorenjec, 31. 8. 1912

Imenovanja v zdravniški službi. Z odlokom ministrstva za narodno zdravje so bili imenovani višji okrajni zdravnik v VIII. činovnem razredu, dr. Ignacij Jelovšek v Radovljici.

Vir: Jutro, 5. 11. 1920

† **Dr. Ignacij Jelovšek.** Pretekli teden je umrl bivši dolgoletni okrožni zdravnik v Radovljici g. dr. Ignacij Jelovšek.

Vest o njegovi smrti je globoko pretresla kmečko in delavsko prebivalstvo na celem Gorenjskem, saj ga ni bilo zlepa nikogar, ki bi bil tako očetovsko skrbel zanje. Ne le, da ni zahteval od siromakov nikakega plačila, ampak jim je dajal še iz svojega žepa za zdravila. Vse svoje obsežno znanje je posvetil blaginji naroda, kateremu je bil tudi v vseh drugih zadevah zvest in nesebičen svetovalec in ni ga bilo za narod koristnega društva, čegar član ne bi bil. Podpiral je z veliko požrtvovalnostjo vse, kar je bilo dobrega in koristnega, zato pa ga bo narod ohranil vedno v hvaležnem spominu.

Vir: Kmetijski list, 12. 2. 1930

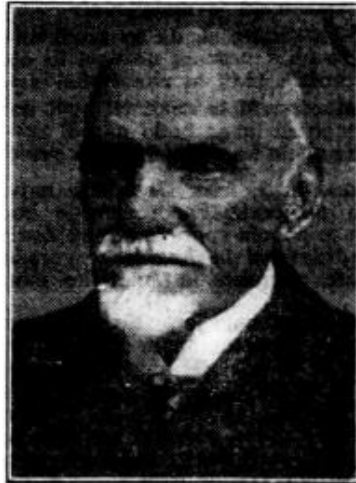
Dr. Ignacij Jelovšek

† **dr. Ignacij Jelovšek.** Ljubljana, 7. februarja. V Nunski ulici številka 3 je snoči ob 23. umrl v 81. letu starosti med prebivalstvom na Gorenjskem splošno priljubljeni in simpatični med. svetnik in višji okrajni zdravnik v pok. dr. Ignacij Jelovšek.

Pokojnik je bil 6. februarja l. 1851. rojen na Vrhniki kot sin veleugledne narodne rodbine Jelovškove. Njegov pokojni brat Gabrijel je bil na Vrhniki med ustanovitelji tamošnje čitalnice in drugih narodno naprednih društev. Gimnazijo je pokojni absolviral v Ljubljani, kjer je bil sošolec pok. dr. Ivana Tavčarja in drugih odličnih mož. Medicino je študiral v Gradcu, po končanih študijah je bil imenovan l. 1879 za

okrajnega zdravnika v Radovljici, kjer je deloval nad 5 let do svoje vpokojitve l. 1924, ko se je preselil v Ljubljano.

V Radovljici in po vsej Gorenjski je bil izredno priljubljen kot simpatičen mož. Revežem je pomagal povsod, kjer je mogel. Ako so ga revni ljudje vprašali, kaj zahteva za zdravniško pomoč, jim je odgovarjal: »Bog lonaj!« Pokojni se sicer ni politično udeleževal, pač pa je bil kremenit značaj in dosleden v svojem političnem prepričanju. Bil je vedno naprednega mišljenja.

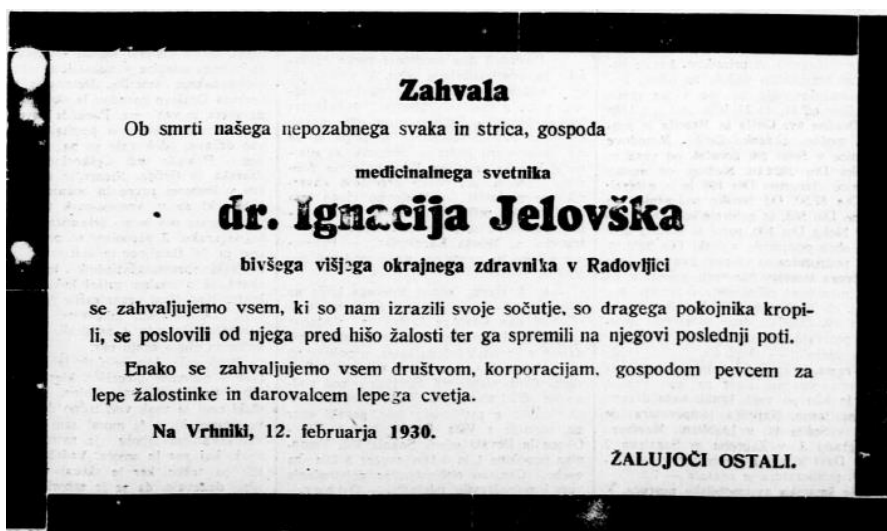
Dr. Ignacij Jelovšek

Pokojni si je pridobil mnogo zaslug za asanacijo krajev v radovljiškem okraju. Potegoval se je zlasti, da so občine dobile moderne vodovode in s tem zdravo pitno vodo. Z izredno požrtvovalnostjo in neumornostjo je osobito kot zdravnik deloval, ko se je med gradnjo karavanskega železniškega predora in karavanške železnice pojavila epidemija koz. Tudi ob smrti se je izkazal za dobrotnika bednih, ker je volil v dobrodelne namene skoraj vse svoje premoženje. Bodi mu lahka domača zemlja.

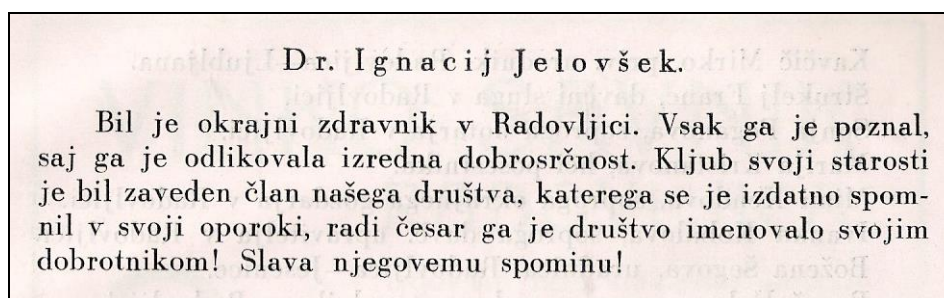
Vir: Slovenski narod, 7. 2. 1930

Slovenski narod, 7. 2. 1930

Slovenski narod, 12. 2. 1930

Vir: Sokolska spomenica, 1933

Dr. Franz Saurau (Ljubljana, 1829 - Radovljica, 2. 4. 1890)
Zdravnik, 1886, deželni okrajni zdravnik, 1889-1890

(V Št. Petru na Krasu) se je vendar tudi ustanovila opazovalna postaja za potovalce. Bil je pa tudi že skrajni čas, če morebiti ne celo prepozno. Gosp. Saurau iz Radovljice pojde kot zdravnik tjakaj. ...

Vir: Slovenski narod, 4. 8. 1886

(Deželni okrajni zdravniki na Kranjskem.) Po sklepu deželnega odbora kranjskega imenovani so začasni deželni okrajni zdravniki so imenovani gospodje ranocelniki: ... Fran Saurau za Radovljico.

Vir: Slovenski narod, 21. 12. 1889

(Imenovanje okrožnih zdravnikov.) Po novi zdravstveni postavi so od kranjskega deželnega odbora imenovani naslednji gospodje okrožnimi zdravniki: ... Fr. Saurau za Radovljico.

Vir: Slovenec, 21. 12. 1889

Rodil se je v Ljubljani leta 1829. Po odhodu iz Ljubljane (?) je bil dobro leto ranocelnik na Cerkljanskem. Od tam so ga ok. 1862 poklicali v Vojaško bolnišnico v Trst. V letih 1849, 1859 in 1866 je bil vojaški zdravnik na bojiščih. Zelo se je trudil z ranjenci in bolniki, ki so zboleli za kolero in je mnogim rešil življenje. Bil je pogosto pohvaljen in celo odlikovan »z vojno svetinjo«. V Radovljici je bil deželni okrožni zdravnik v letih 1889-1890. Leta 1889 je praznoval 40. letnico delovanja. Zadnji dve leti je uradoval v Radovljici, kjer je 2. aprila 1890 umrl.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

(Umrl) je včeraj popoldne v Radovljici deželni okrožni zdravnik g. Fr. Saurau.

(Umrl) je včeraj popoldne v Radovljici deželni okrožni zdravnik g. Fr. Saurau.

Vir: Slovenec, 3. 4. 1890

Jeannette Saurau, rojena Sterger, javlja v svojem imenu in v imenu svojih sinov Frana Saurau-a, strojnega inženjerja, poročnika v rezervi, Maksa Saurau-a, ter v imenu svojih bratov Rajmunda Stergerja, c. in kr. majorja, Makso Stergerja, c. in kr. majorja-avditorja, in v imenu svoje svakinje Katarine Sterger, rojene Milichich, prežalostno vest o smrti svojega presrečno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta in svaka, visokorodnega gospoda

FRANA SAURAU-A
deželnega distriktnega zdravnika v Radovljici itd. itd.

ki je danes ob 4^{1/4}. uri popoldne, prejemši svete zakramente za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal.
Posvetni ostanki nepozabnega pokojnika se bodo v soboto dne 5. aprila 1890. ob 10. uri dopoldne blagoslovili ter prenesli iz hiše žalosti v Radovljici na pokopališče pri sv. Križi, kjer se bodo pokopali.

V RADOVLJICI, dne 2. aprila 1890. (278)

Slovenski narod, 3. 4. 1890

(Deželni odbor kranjski) razpisal je sledeča mesta okrožnih zdravnikov: ... V Radovljici z letno plačo 600 gld. Eventualno izročilo se bode dotičnemu zdravniku tudi oskrbovanje zdravniške službe v okrožjih Bled in Bohinjska Bistrica proti letni nagradi 300 gld. za vsako okrožje.

Vir: Slovenski narod, 6. 5. 1890

Dr. Ferdinand Souvan, 1890 (?)
Zdravnik

Slovenski narod, 16. 4. 1932

Dr. Ivan Hošek
Zdravnik 1891

(Deželni odbor kranjski) je imenoval g. Dominika začasnim okrožnim zdravnikom, v Kranjskigori, g. dr. Hoška, Moravana, pa za Radovljiški okraj.

Vir: Slovenski narod, 26. 6. 1890

Ivan Dominik
Okrajni ranocelnik 1891

Okrajno glavarstvo Radovljica; Dominik Ivan, okrajni ranocelnik v Radovljici.

Vir: Ilustrovani Narodni koledar 1891 (letnik 3).

Na Bledu je bil v tem času okrožni zdravnik dr. J. Klimek, ki je istočasno nadomeščal v tem letu prosto mesto okrožnega zdravnika v Bohinjski Bistrici. V Kranjski Gori je bilo tega leta razpisano prosto mesto okrožnega zdravnika. Ker je bilo nezasedeno, je to delo opravljal Janez (Ivan) Dominik.

Zdravnike je imenoval deželni sanitetni svet, bili so deželni uradniki in so imeli pravico do pokojnine. Plača zdravnika je znašala od 500 do 800 goldinarjev na leto s poviški 50 goldinarjev na vsakih pet let, plačilom za posebne storitve in povračilom za potne stroške. Plačilni razred je bil odvisen od teže terena in števila prebivalcev. Tako je imel npr. zdravnik v Bohinjski Bistrici I. plačilni razred, na Bledu pa III. plačilni razred ranocelniki so bili le provizorični vršilci dolžnosti in so prejeli 400 goldinarjev letne plače.

Kranjska je imela v tem času v primerjavi z drugimi avstrijskimi deželami relativno neugodno popolnitev z zdravniki, neustrezno je bilo razmerje med doktorji medicine in ranocelniki, slabše razmere sta imeli le še »obrobni deželi« Bukovina in Galicija.

Vir: Zdravje in bolezen v Radovljici in okolici pred sto leti (avtor Mario Kocijančič / Radovljiški zbornik 1992, SO Radovljica)

Iz Kroke, 19. marca. Z velikim veseljem smo brali v »Slovincu« z dne 11. marca, kako uneto so poslanci v deželnem zboru zagovarjali, da naj se pri nas nastavi okrožni zdravnik in uredi naša bolnišnica. Zdravnika nimamo ne v Kropi, ne v Kamni Gorici, in vendar ga živo potrebujemo, ker v obližju je mnogo vasij, ki zaradi daljave in vsled tega večjih troškov ne pošiljajo po zdravnika, kedar bi ga potrebovali. Kropa je imela zdravnika, odkar ljudje pomnijo. Tako je bil pri nas zdravnik Lovro Pogačnik, rodom Železnikar, od leta 1830 do 1855, ki je imel iz tako imenovane kantonske blagajnice le 40 gld. na leto, in vendar si je s svojo umnostjo toliko prislužil, da je pošteno preživil družino osmih otrok. Seveda bi se sedaj okrožnemu zdravniku morala dati primerna plača, da bi mogel in hotel v nujnih slučajih zdraviti revne ljudi brezplačno. Jako težavno je za nas, pošiljati po zdravnika v Radovljico tudi zato, ker ga večkrat ni doma in hodi vedno v Begunje in večkrat v Bled. Prosimo torej nujne pomoči!

Vir: Domoljub, 7. 4. 1892

Jeseniška »Bratovska skladnica« je bila lastnica stare bolnice, ki so jo zgradili leta 1895 ...

Vir: Zvesti Hipokratovi prisegi (avtor Jože Vidic / Jeklo in ljudje – JZ V.)

Bolnica dr. Lovra Tomana v Kamni Gorici je bila edina bolnica v naši okolici in je imela štiri postelje.

Vir: Radovljiški zbornik 1992

(Zdravstveno stanje.) V Ljubnem v Radovljiškem okraji zbolelo je več otrok za škrlatico, izmed katerih je jeden umrl.

Vir: Slovenski narod, 16. 11. 1892

(Zdravstveno stanje). V občinah Ovsiše in Bled zbolelo je 25 otrok za hripo, ki so pa že vsi ozdraveli.

Vir: Slovenski narod, 4. 3. 1893

(Zdravstveno stanje). V Radovljiškem okraji zbolelo je v Ljubnem v poslednjem času 14 otrok za ošpicami. Šola se je torej zaprla do 13. t. m., da se bolezen ne širi naprej.

Vir: Slovenski narod, 10. 3. 1893

(Zdravstveno stanje) V Radovljiškem okraji zbolelo je 20 otrok za dušljivim kašljem in sta dva otroka umrla.

Vir: Slovenski narod, 14. 10. 1893

(Zdravstveno stanje) V Radovljiškem okraji je več otrok zbolelo za davico.

Vir: Slovenski narod, 13. 12. 1893

(Zdravstveno stanje.) V Radovljiškem okraji zbolelo je od početka leta nad 460 oseb za hripo, izmed katerih jih je 5 umrlo.

Vir: Slovenski narod, 7. 2. 1894

(Zdravstveno stanje) se je v radovljiškem okraji zboljšalo tako, da račun dveh slučajev škrlatice zdaj ni nobene nalezljive bolezni v vsem okraji. Izmed vseh za hripo zbolelih 437 oseb jih je samo 5 umrlo.

Vir: Slovenski narod, 2. 3. 1894

Dr. Jan Voves (Čajkovice, Češka, 13. 3. 1867 - Radovljica, 29. 5. 1938)
Okrajni zdravnik, 1893-1936

Leta 1893 je bil zdravnik zdravstvenega okrožja v Radovljici dr. Jan Voves, rojen 1867 v Čajkovicah na Češkem. Leta 1881 je končal študij medicine v Pragi. Po končanem študiju je dve leti prakticiral na fakultetnih klinikah v Pragi in se usposobil za delo praktikusa. Njegova soproga je bila Fanny Voves, roj. Ferlinc. Leta 1893 se je stalno naselil v Radovljici in pričel z delom banovinskega zdravnika zdravstvenega okrožja Radovljica. Njegova ordinacija je že imela čakalnico. Na steni ordinacije je imel sliko Hradčanov. Na obiske k bolnikom se je vozil s svojim avtomobilom. Zdravniško službo je kot okrožni zdravnik opravljal polnih 43 let ter umrl leta 1938.

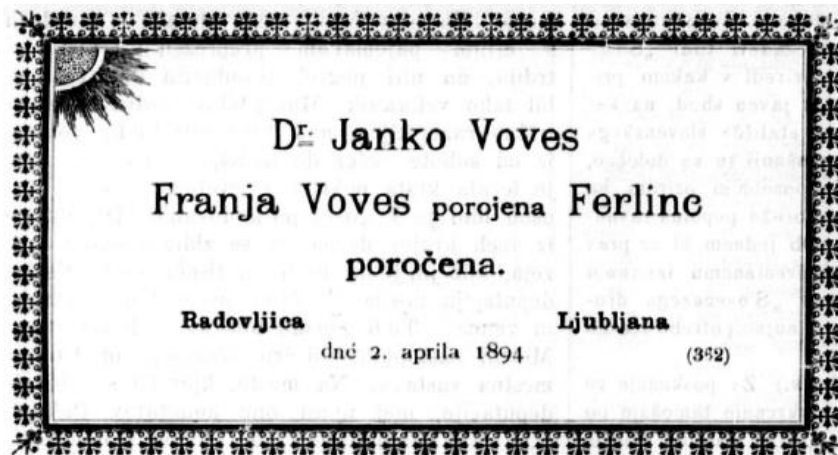
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

(Osebne vesti.) Deželni odbor imenoval je gospoda dra. Ivana Vovesa okrožnim zdravnikom v Radovljici.

Vir: Slovenski narod, 20. 4. 1893

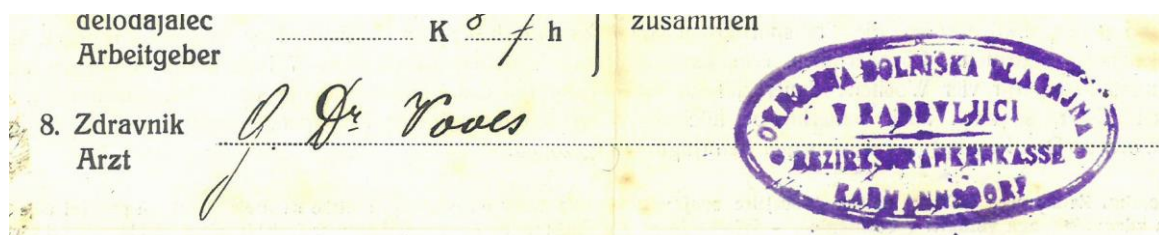
Slovenski narod, 26. 4. 1893

Slovenski narod, 2. 4. 1894

(Vojaške vesti.) Okrožni zdravnik v Radovljici g. dr. Ivan Voves je imenovan asistenčnim zdravnikom v rezervi 27. pešpolka.

Vir: Slovenski narod, 20. 8. 1894

Podpis dr. Vovsa in žig Okrajne bolniške blagajne v Radovljici, 1914

Vir: arhiv družine Grilc, Studenčice

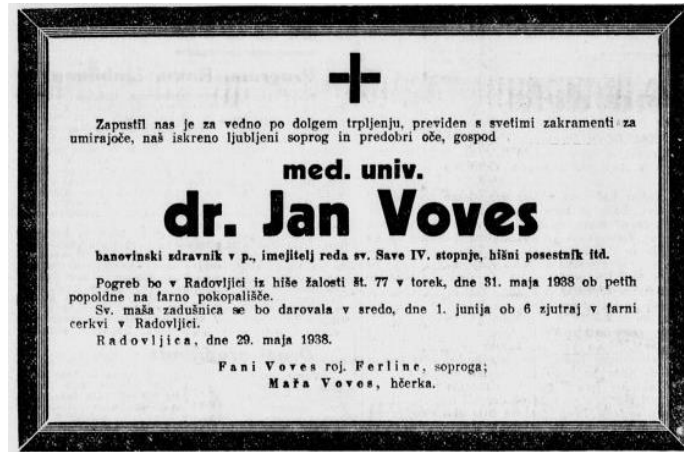

Dr. Jan Voves, ok. 1935

Vir: dLib

Iz banovinske službe. Upokojen je zdravnik združene združene zdravstvene občine v Radovljici dr. Jan Voves.

Vir: Slovenski narod, 2. 1. 1936

Osmrtnica dr. Jana Vovsa

Vir: Slovenec, 31. 5. 1938

(Osobne vesti.) Okrajni zdravnik g. Jožef Kosirnik v Radovljici je imenovan definitivnim okr. živinozdravnikom istotam.

Vir: Slovenski narod, 26. 6. 1894

Dr. Anton Slivnik (Rečica 1898 - um. 1977)

Zdravnik 1925-1959

Rojen je bil na Rečici pri Bledu (Klemenov). Bil je okrajni sanitetni referent, med 2. svetovno vojno partizanski zdravnik v ilegali na svojem domu. Njegova žena je bila doma iz Lancovega, imela sta dva sinova. Medicino je študiral v Pragi. Bil je obenem zdravnik in zobozdravnik. Z delom je pričel leta 1926.

Dr. Slivnik je v medvojnem času delal tudi za partizane. Rad je hodil po vaseh v določene hiše ter ob takem obisku pregledal več bolnih vaščanov. Hodil je tudi v Kropo, kjer mu je po več letih vodstvo Plamena odstopilo prostore v tovarni. V nekaj letih je tako nastala Ambulanta Kropa, kamor je zahajal še po vojni kot honorarni zdravnik. Po vojni je bil upravnik Zdravstvenega doma, ki je bil tedaj v Graščini. Po terenu se je vozil z temno modrim avtomobilom znamke Olimpia. Živel je v »Slivnikovi vili«, ki jo je zgradil leta 1927 (danes podrto, nova stavba OGZ). Upokojil se je l. 1959.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

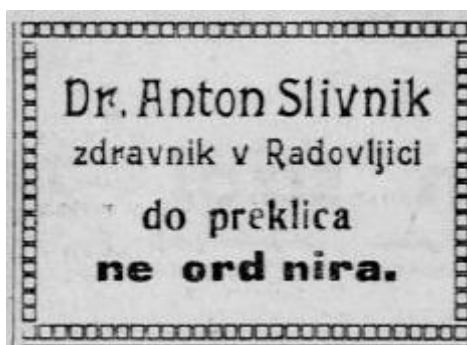
Nov zdravnik. V Radovljici se je naselil zdravnik dr. Anton Slivnik in sicer v hiši gospe Homanove.

Vir: Domoljub, 12. 11. 1925

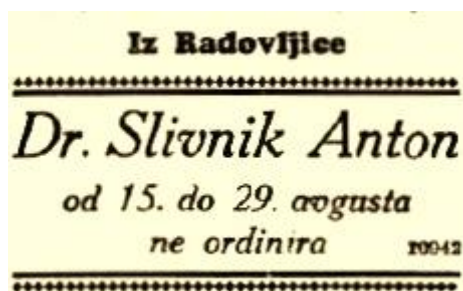

Dr. Anton Slivnik, 1932-35

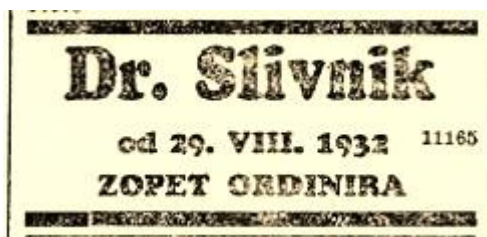
Vir: DAR

Vir: Jutro, 1. 1. 1927

Vir: Jutro, 14. 8. 1932

Vir: Jutro, 28. 8. 1932

Žig dr. Antona Slivnika, 1949

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Smrekar Olga (Kropa, 7. 4. 1929 – Radovljica, 4. 5. 1945). Žrtev druge svetovne vojne. Rojena Antonu in Alojziji Benedičič v Kropi, kjer je tudi živela – pri Herculnu, samska, gospodinska pomočnica. Služila je pri dr. Slivniku v Radovljici. 4. 5. 1945 so zavezniška letala mitraljirala in bombardirala umikajočo se nemško vojsko po železnici. Usodnega dne je bila od drobcev bomb smrtno zadeta. Pokopana je v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

Vir: Radovljiški zbornik, 1990

Dr. Janez Šarec (Preserje, 1901 - 1983)

Zdravnik 1932-1959

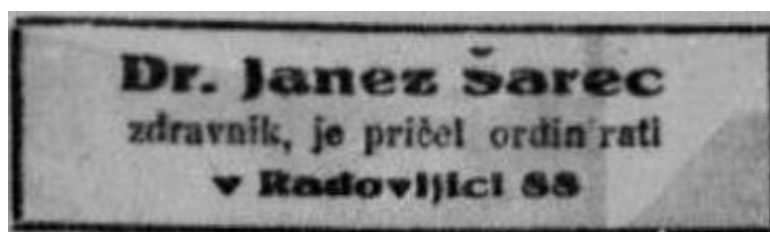
Dr. Janez Šarec (1901-1983) je bil rojen v Preserjih pri Radomljah. V gimnazijo je hodil v Kranju, medicino je študiral v Ljubljani in v Zagrebu. V Zagrebu je tudi promoviral za zdravnika. Poročen je bil s Terezijo Pirnat, učiteljico iz Nožic pri Radomljah. Imela sta dva sinova, Aleša (1934) in Janeza (1936). Imel je privatno splošno ordinacijo v Radovljici. Z delom v Radovljici je pričel leta 1932. Bil je privatni zdravnik s pogodbami za zdravljenje zavarovancev, predvsem železničarjev. Ko je bila ženska kaznilnica med 2. svetovno vojno spremenjena v Begunjske zapore, ga je okupator določil za zdravnika zaporov v Begunjah. Določili so mu uro in dneve, ko je smel obiskovati bolnike in mučene v ambulantni sobi v Begunjah. Tja je odhajal do trikrat tedensko po nekaj ur. Iz teh obiskov, se je domov vračal psihično strt. Prenašal je ustna sporočila svojcev zaprtim in obratno. Veliko je sodeloval tudi s partizani.

Njegov teren delovanja je bila predvsem Jelovica. V svojem avtomobilu je občasno vozil ranjence. Zdravil je ranjence, jim pošiljal zdravila in obvezilni material. Po vojni je dal gradivo obtožnice proti Klementu Druschkeju, ki se je takrat nahajal v Heidelbergu. Leta 1946 je začasno odšel v Ljubljano, nato pa se je sredi leta 1947 vrnil. Za obiske na domu je uporabljal rumenega VW hrošča. Zgradili so mu lepo hišo nasproti hiše dr. A. Slivnika na Gorenjski cesti 25. Kasneje je zgradil novo hišo na Kajuhovi ulici št. 1. Upokojen je bil v istem letu kot dr. Anton Slivnik, t.j. leta 1959. Bil je nosilec partizanske spomenice leta 1941. Dobil je visoka družbena priznanja; red zasluge za narod II. stopnje in Zlati znak rdečega križa za požrtvovalno delo.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Zdravnik dr. Janez Šarec prične 9. T. m. redno ordinirati v Radovljici št. 88.

Vir: Jutro, 8. 5. 1932

Domoljub, 11. 05. 1932

Vir: Jutro, 11. 5. 1932

Za banovinskega zdravnika v Radovljici je imenovan dr. Janez Šarec, sedaj zasebni zdravnik istotam.

Vir: Jutro, 21. 2. 1936

Šarčeva vila, ok. 1950
Vir: arhiv družine Šarec

Dr. Janez Šarec, 1936 in ok. 1980
Vir: arhiv družine Šarec

Prometna nesreča dr. Šarca. Radmannsdorf / Težka nezgoda zdravnika. Tukajšnji zdravnik Johann Scharetz se je s svojim avtomobilom, ko se je vračal iz službenega potovanja domov, težko ponesrečil. Voz je bil deloma poškodovan, njega samega so pa odpeljali v bolnišnico v Gallenfels, kjer se še sedaj nahaja v oskrbi.
Vir: Karawanken Bote, 19. 12. 1942

Dr. Šarec z DKW-jem in škodo, ok. 1945 in ok. 1955
Vir: arhiv družine Šarec

Gospodinja, mlajšo upokojenko išče čim prej zdravnik dr. Šarec Janez, Radovljica, Kajuhova 1. Telefon 064 75-069.

Vir: Glas, 14. 2. 1978

Dr. Bartol Keržan (Trst, 1902 - Golnik, 28. 11. 1981)
Okrajni zdravnik 1945-1954.

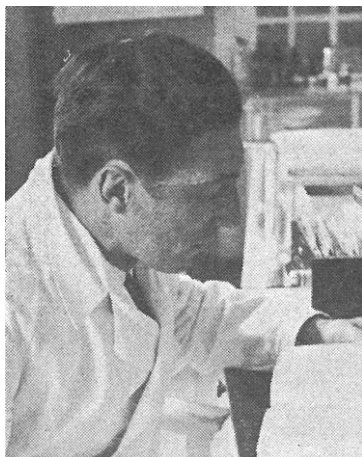
Dr. Bartol Keržan je bil rojen v Trstu. Tam je obiskoval tajno slovensko gimnazijo in že kot gimnazijec sodeloval v naprednem gibanju. Njegova družina se je leta 1919 preselila v Ljubljano, ker niso hoteli živeti v Italiji. V Ljubljani je končal pet semestrov medicinske fakultete in nadaljeval študij v Zagrebu, kjer je leta 1929 diplomiral. Po končanem študiju je služboval v zdravilišču Rogaška Slatina, nato v Splošni bolnici Ljubljana in opravljal samostojno zdravniško prakso. Na Jesenice je prišel leta 1936 in prevzel delo zdravnika pri bratovski skladnici (socialno zavarovanje delavcev železarne na Jesenicah in njihove svojce) za štiri ure. Prevzel je tudi zasebno ordinacijo. Zaradi simpatiziranja in sodelovanja s člani NOB, se je moral preseliti v Ljubljano. Med vojno je sodeloval z drugimi zdravniki na jeseniškem območju. Živel in delal je na Jesenicah, v hiši odvetnika dr. Aleša Stanovnika, a se je moral pred novim letom 1942 preseliti v Ljubljano. Poleti 1942 je bil poslan na internacijo na Gonars in nato Renicijo v Italijo, od koder se je vrnil po kapitulaciji Italije.

26. maja 1945 je bil postavljen za okrajnega zdravnika v Radovljici, od septembra 1946 pa za okrajnega zdravnika in sanitarnega inšpektorja na Jesenicah in v Radovljici, kjer je organiziral zdravstveno varstvo. Ob ustanovitvi ZD na Jesenicah, je bil februarja postavljen za upravnika ZD, ki ga je vestno in uspešno vodil. Od leta 1954 do 1976 je vodil Dispanzer za pljučne bolezni in tuberkulozo. Po kratki in težki bolezni je umrl 28. 11. 1981 umrl na Golniku.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Po opravljenem študiju in praksi je dr. Bartol Keržan leta 1931 prišel na Jesenice in odprl privatno zdravniško ordinacijo. Od leta 1936 je obenem po štiri ure na dan delal za »Bratovsko skladnico« (socialno zavarovanje delavcev KID in njihove družine).

Vir: Zvesti Hipokratovi prisegi (avtor Jože Vidic / Jeklo in ljudje – JZ V.)

Dr. Bartol Keržan

Vir: Zvesti Hipokratovi prisegi (avtor Jože Vidic)

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm)

Dr. Bartol Keržan

Vir: Glas, 29. 12. 1973

Dr. Janez Gantar (roj. 1906 - um. ???)

Zdravnik in zobozdravnik 1937-1940, 1945

Rojen je bil leta 1906. Bil je zdravnik in zobozdravnik. V Radovljici je pričel delati leta 1938. Radovljičani ga imajo v spominu bolj kot zobozdravnika, čeprav se je usmerjal tudi k delavcem in medicini dela (ustni vir). Ordinacijske prostore je imel v Kamni Gorici ter kasneje v prostorih nekdanjega cestnega doma v Radovljici – blizu

gasilskega doma, kjer je bila kasneje tudi reševalna postaja. Nekaj časa je delal tudi v prostorih Šlandrovega doma, kjer je kasneje delal tudi dr. Debevec. Takoj v začetku vojne je dr. Janez Gantar »čez noč izginil« in se naselil na Vrhniki. Med in po vojni je delal kot vojaški zdravnik. Po vojni se je za kratek čas vrnil v Radovljico in nekaj časa delal v vojaški bolnici v Šlandrovem domu.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Vir: Jutro, 4. 7. 1937

Alojzij Ahac (Ljubljana, 13. 2. 1907 - Radovljica, 29. 7. 1979)

Višji dentist (1946) 1951-1969

Rojen je bil v Ljubljani, kjer je opravil šolanje za zobnega tehnika. Član društva zoboteknikov za Dravsko banovino je postal 1. aprila 1934. 11. 4. 1941 je diplomiral na državno priznani Dentistični šoli v Ljubljani. Zasebno zobno prakso je pričel v Lescah 1. aprila 1946 (v bivši ordinaciji Ferjana), kjer je delal do 28. 2. 1949. 1. marca 1949 se je zaposlil pri LOMO Jesenice, kjer je bil do 30. 11. 1951. 1. decembra 1951 je nastopil službo v Javni zobni ambulanti v Radovljici, kjer je delal do upokojitve 1. julija 1969.

Vir: arhiv družina Ahac (dokumentacija ob upokojitvi)

Alojzij Ahac – višji dentist, 1907-1979

Vir: arhiv družine Ahac

**Alozij Ahac med delom – stara ambulanta v Radovljici
Vir: arhiv družine Ahac**

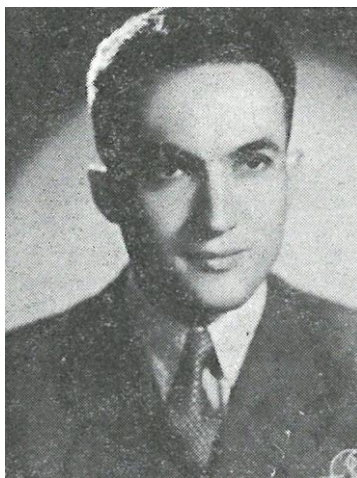

Dr. Jakob Rado Debevec (Vrhnika, 2. 1. 1909 - ok. 1985)

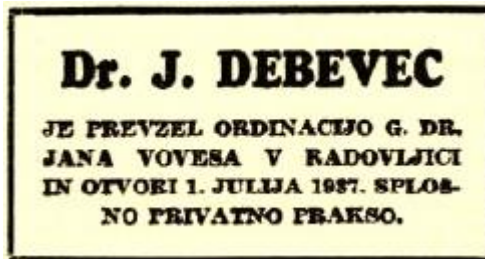
Zdravnik 1938

Doktor Jakob Rado Debevec se je rodil leta 1909. Njegov oče je bil kmet in gostilničar na Vrhniku, mati pa Ljubljančanka. Medicino je študiral v Ljubljani in v Gradcu v Avstriji. S samostojno zdravniško službo je pričel v Radovljici v letih 1937/38, ko se je upokojil dr. Jan Voves. Prevel je njegovo ordinacijo, sobarico in kuharico. Sobarica, ki je bila obenem čistilka ordinacije in čakalnice, je imela to slabost, da je ob pogledu na kri omedlela. Zaradi tega se starejši Radovljičani še danes spominjajo prigid in anekdot v zvezi s tem. Med vojno se je pridružil partizanom, po vojni pa je odšel na delo v Ljubljano.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

**Dr. Rado Debevec, ok. 1945
Vir: Jeklo in ljudje (Jeseniški zbornik V.)**

Vir: Jutro, 27. 6. 1937

Razglas. Po sklepu krajevnega upr. odbora bratovske skladnice z dne 17. marca 1938, ki ga je odobril tudi glavni upravni odbor in Rudarsko glavarstvo v Ljubljani je bil s 1. majem 1938 nastavljen v Radovljici kot skladnični zdravnik dr. Jakob Debevec. V delokrog dr. Debevca spada zdravljenje tistih zavarovanih članov in družinskih članov skladničnih zavarovancev, ki prebivajo v Radovljici in okoliških krajih do črte, ki obsega Rodine, Poljče, Begunje, Slatno, Brezje, Kamno gorico, Lipnico, Vošče, Lancovo, Lesce, Hraše in Studenčice. Vsi zavarovani člani člani in njih svojci, ki stanujejo v tem okrožju, naj se v prihodnje v primeru obolenja obračajo za zdravniško pomoč na g. dr. Debevca v Radovljici, ki stanuje in ordinira v vili g. dr. Vovesa. Dr. Debevec bo sprejemal paciente v običajnih ordinacijskih urah. — Krajevna bratovska skladnica na Jesenicah.

Vir: Delavska pravica - glasilo krščanskega delovnega ljudstva, 19. maja 1938

Dr. Marjan Žilič (Logatec, 16. 03. 1917 – Radovljica, 2009)

Zdravnik 1956-1981, direktor ZD; 1958-1969

In memoriam / Marjan Žilič, dr. med. (1917–2009). Poslavljamo se od 93-letnega zdravnika, ki je svoje življenje živel v skladu s francosko modrostjo: Zdravnik se neha učiti šele, ko umre. Njegovo načelo se zrcali v širokem spektru dejavnosti, s katerimi se je ukvarjal.

Rodil se je leta 1917 v Logatcu načelniku železniške postaje in se po gimnazijski maturi v Ljubljani vpisal najprej na še nepopolno medicinsko fakulteto v Ljubljani v letu 1935, študij pa nadaljeval in končal v Zagrebu leta 1941. Po zdravniškem stažu, ki ga je opravil v Ljubljani, so ga italijanske okupatorske oblasti poslale službovat v Stari trg pri Ložu, od koder je po italijanski kapitulaciji odšel za referenta sanitete v Šercerjevo brigado. Ker je hudo zbolel, je postal terenski zdravnik na osvobojenem območju Brkinov, Krasa in dela Notranjske vse do konca vojne. Po končani vojni je delal kot vojni zdravnik v mornariški bolnišnici v Puli. Tam se je srečal s kolegoma dr. Franom Kraševcem in dr. Borisom Vidmarjem. Končno se mu je posrečilo, da se je demobiliziral in se vrnil v Slovenijo. V Zdravstvenem domu v Radovljici je delal od leta 1956 do upokojitve v letu 1981 v splošnih ambulantah, na področju medicine dela in tudi kot direktor (1958–1969). Začel je specializirati medicino dela, kar je ob delu tudi končal. Vodstvo tovarn je prepričeval, kako pomembno je zdravje delavcev za kakovostno delo in ustanovil je prvi dispanzer za medicino dela na Gorenjskem.

Poleg skrbi za zdravje ljudi pa je sodeloval tudi pri urejanju pokojninskega statusa delavcev.

Takšno, kot je bilo njegovo poklicno delo, je bilo tudi njegovo zasebno življenje. Vse nasvete, ki jih je delil drugim, je skušal upoštevati tudi sam, dokler ni obležal in nazadnje živel v domu ostarelih.

Deloval je v sekciji partizanskih zdravnikov in sekciji upokojenih zdravnikov Slovenskega zdravniškega društva. Za plodno delo je prejel več priznanj. Čeprav sedanji rod zdravstvenih delavcev v Radovljici ni imel priložnosti, da bi z dr. Žiličem sodeloval pri poklicnem delu, odkriva njegove sledi v ustnem in pisnem izročilu.

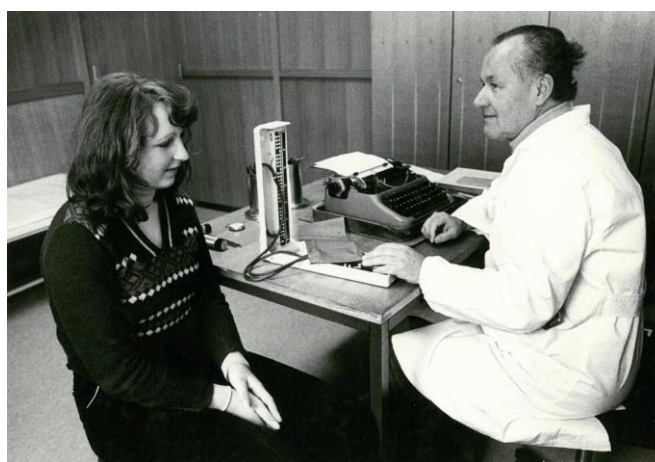
Dr. Marjan Žilič je bil odličen zdravnik, zlasti diagnostik, med bolniki v Radovljici izredno priljubljen, humanist in široko razgledan v kulturi. Rad je prevajal latinske izreke. Naj mu v slovo v imenu slovenskih zdravnikov zapišemo prevod Horacijevih verzov: Toda vsem se enkrat približa poslednja noč, ko se po cesti smrti podamo v večnost.

Vir: Zdravniški vestnik, marec 2010 / napisal: Niko Sadnikar, dr. med. (szd.si)

Dr. Marjan Žilič, 1917-2009

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Dr. Marjan Žilič pri pregledu

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

**Dr. Rado Kuhar (Postojna, 21. 10. 1921 - Radovljica, 23. 12. 1980)
Zdravnik, 1959-1980**

Bil je starejši sin Jakoba in Antonije Kuhar. Mladost je preživel v Ljubljani. Na Medicinsko fakulteto se je vpisal septembra 1940. Zaradi vojne je študij moral prekiniti, saj je okupator zaprl slovensko univerzo. Bil je zaprt na Gonarsu in Trevisu, kamor so zapirali mladino uporniške Ljubljane. Po kapitulaciji Italije je bil na prisilnem delu v Avstriji. Takoj po vojni je bil dve leti v sanitetni službi, šele nato je lahko nadaljeval študi in ga tudi dokončal. Kljub vsem težavam je diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani že leta 1949. Po končanem študiju je odpotoval v Beograd, kjer je opravil 10 mesečni podiplomski tečaj higiene prehrane pri *Komitetu za zaščito narodnog zdravlja vlade FNRJ*. Konec leta je bil sprejet na delo okrajnega sanitarnega inšpektorja na Ministrstvu za ljudsko zdravstvo v Ljubljani. Z delom sanitarnega inšpektorja ni bil zadovoljen, zato je leta 1953 opravil obvezni medicinski staž v Novem mestu. 1. julija 1954 se je zaposlil kot zdravnik v ZD Črnomelj, 1. oktobra 1954 pa v splošni ambulanti v Mokronogu, kjer je delal v prihodu v Radovljico.

Z delom v ZD Radovljica je pričel 1. novembra 1959 kot splošni zdravnik, delal je dvakrat tedensko v OA Kropa, enkrat tedensko pa je delal tudi v ginekološkem dispanzerju, sprva sam, nato izmenjaje z dr. Tatjano Zalokar in nekaj kasneje tudi z dr. Primožem Rešem. Za uspešno delo v ginekološkem dispanzerju je bilo potrebno dodatno izobraževanje, ki ga je ob vsem delu zmožel. 19. januarja 1966 je postal stalni sodni izvedenec na Okrožnem sodišču v Kranju. Delo je bilo sprva le »konjiček«, kasneje pa je preraslo v odlično poznavanje vprašanj s področja sodne medicine. Dela je tudi kot zdravnik v Zaporih Radovljica. Specializacijo iz splošne medicine je končal 1972. Direktor ZD Radovljica je bil od leta 1968 do marca 1980, ko je delo direktorja za njim prevzela dr. Ravnihar-Kunstelj Marijana. 8. avgusta 1972 je prejel za požrtvovalno delo Red dela s srebrnim vencem. V obdobju direktorstva, v letih 1971-1974 je potekala izgradnja stavbe ZD Radovljica. Umril je sredi aktivne življenjske poti, praktično na delavnem mestu, star 59 let.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Rado Kuhar 1921-1980
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

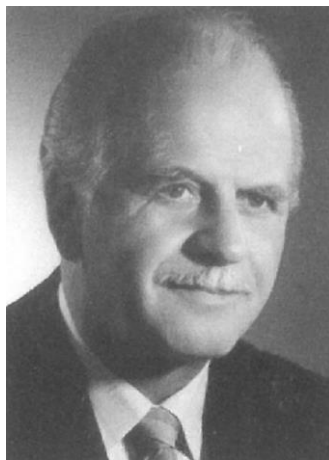

Zdravko Lukan (4. 2. 1929)

Višji dentist 1953-1989, vodja zobozdravstvene službe 1955-1966 in 1976-1989

Imel je težko mladost, med vojno je bil izseljen v Srbijo. Leta 1949 je končal srednjo zobotehnično šolo. Višjo dentistično šolo je končal leta 1951, nato je opravil še strokovni izpit. Služboval je najprej v ZD Cerkno, nato v ZD Tolmin, od leta 1953 naprej pa v ZD Radovljica. Leta 1955 je bil imenovan za vodjo zobnih ambulant. Delo vodje je bilo naporno in odgovorno. Več let je organiziral in vodil delo v zobozdravstvenih ambulanzah v Radovljici in tako pogosto tudi sam reševal zadrege ob pomanjkanju delavcev. Tako je navzven vse vedno teklo gladko, kot se je od »šefa« pričakovalo. Imel je umetniško žilico in njegovo ordinacijo je vedno krasilo kaj takšnega, kar ji je dajalo prav poseben, umetniški pečat. Bil je odličen sodelavec in odličen terapevt. Leta 1989 je bil upokojen s polno delovno dobo.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Zdravko Lukan – višji dentist, 1929-1989

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Dr. Zdravko Černe (Radovljica, 10. 12. 1929 - Radovljica, 23. 8. 1997)

Zdravnik, 1959-1997

Rodil se je v Radovljici, očetu Pavlu in materi Cenki. V Radovljici je obiskoval tudi osnovno šolo in nižjo gimnazijo, višjo pa v Kranju, kjer je leta 1950 opravil veliko maturo. Leta 1957 je končal študij na Medicinski fakulteti, smer medicina. Bil je demonstrator na vajah iz anatomije in histologije. Redno se je zaposlil v ZD v Radovljici 1. oktobra 1959 kot splošni zdravnik. Prva ljubezen dr. Zdravka Černeta je bila medicina in delo z ljudmi. Njegova druga ljubezen so bili jadranje, letalstvo in modelarstvo. Že zelo zgodaj je pričel poleg rednega dela izvajati tudi sistematske preglede pilotov, jadralcev in padalcev. Zaradi prizadevnega, dolgoletnega in povsem neplačanega dela je postal predsednik Letalske zdravstvene komisije v Sloveniji. Vse to delo je opravljal v prostem času ob redni zaposlitvi. Bil je tudi gorski reševalec.

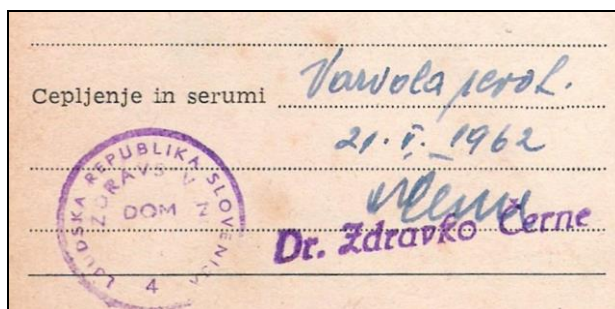
Specializacijo iz splošne medicine je končal leta 1975, dve leti pred tem pa so mu Sekcija za športno medicino Slovenskega zdravniškega združenja in Izvršni odbor Udruženja lekara sportske medicine priznali naziv športni zdravnik. Dolga leta je bil odgovoren za odčitavanje EKG izvidov za ves zdravstveni dom. Do takrat so se namreč elektrokardiogrami zapisovali z zelo občutljivimi aparati iz Niša, ki so se radi

kvarili. Leta 1977 je uspešno končal Kurs iz podvodne medicine, leta 1996 pa še Basic Aviation Medicine Training v Ljubljani z mednarodno udeležbo. Bil je dolgoletni mentor študentom in specializantom in član kolegija za splošno medicino Gorenjske. 23. avgusta 1997 je še vedno v polnem in aktivnem obdobju zdrsnil pri sestopu z Mišelj vrha.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Zdravko Černe, 1929-1997
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Žig ZD Radovljica in podpis dr. Zdravko Černe, 1962
Vir: DAR

**Žig »Športne ambulante Radovljica«, 1967
Vir: arhiv Drago Mandeljč (RK Radovljica)**

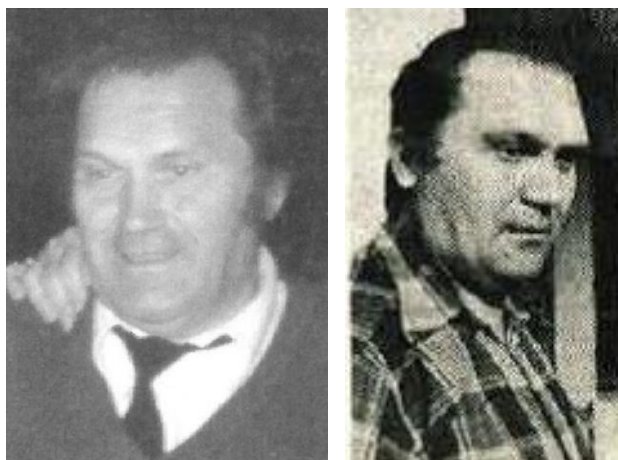

Dr. Franci Zupančič (Posavec, 24. 3. 1930 - Radovljica, 7. 12. 2001).

Višji dentist, 1952-1993

Rodil se je na Posavcu. Končal je osnovno šolo v Ljubnem in Meščansko šolo v Kranju. Leta 1946 (?) se je vpisal v 4. razred gimnazije, ki jo je moral zaradi vojne prekiniti. Leta 1947 je začel obiskovati Zobotehnično srednjo šolo v Ljubljani in jo zaključil leta 1949. Istega leta se je vpisal v višjo dentistično šolo in diplomiral 30. junija 1952. 1. julija istega leta je pričel z delom v Zobni ambulanti v Radovljici in tam delal kot tretji terapevt (poleg A. Ahaca in Z. Lukana) do 31. januarja 1955. 1. februarja 1955 je pričel z delom v Zdravstvenem domu Radovljica. Ves čas je bil aktivni član številnih družbeno političnih organizacij. Leta 1959 je bil predsednik novo nastalega Turističnega društva Posavec. Sicer je v kraju veljal kot zobozdravnik z »lahko roko« pri puljenju in plombiranju zob. Bil je mentor številnim naslednikom in študentom. Dopolnil je polnih 40 let delavne dobe in se 21. junija 1993 upokojil. 7. decembra 2001 je po težki bolezni umrl.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

**Dr. Franci Zupančič – višji dentist, 1930-2001
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... / Glas, 1. 9. 1978**

Dr. Jerica Zihlerl-Jovan (15. 3. 1932 – Radovljica, 19. 10. 2012)

Zdravnica, 1964-1990

Jeseni 1964 je pričela z delom v otroškem dispanzerju v Zdravstvenem domu v Radovljici. Že leta 1959/60 je opravila podiplomsko izobraževanje iz varstva mater, otrok in mladine. Specializacijo iz pediatrije je končala januarja 1976, naslednje leto pa trimesečni tečaj po Bobathu. Dispanzer je vodila do leta 1989, 3. januarja 1990 se je namreč upokojila. Imela je veliko družino, saj se jima je z možem rodilo kar pet otrok. Najstarejši sin Primož je prav tako zdravnik.

Sprva je bil dispanzer enoten, po povratku dr. Marije Požnel pa se je razdelil na predšolski in šolski dispanzer. Bila je dolgoletni vodja dispanzerja, odločen organizator dela in pediater, ki so mu otroci, njihovi starši ter celo učitelji neizmerno zaupali. V času dela dr. Jerice Jovan je dispanzer dobil »patino« oziroma sloves odličnega otroškega dispanzerja, ki se ga drži vse do danes in še vedno privablja številne starše z otroki iz bližnje in daljne okolice.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Jerica Ziherl-Jovan, 1932-2014

Vir: arhiv dr. Marjana Grm

Dr. Jože Pikelj (roj. Ljubljana, 25. 4. 1938)

Višji dentist, 1964-1997

Starša sta bila učitelja. Do 2. svetovne vojne je s starši živel v Zgornjih Gorjah. Ob pričetku vojne so se preselili v Radovljico. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Radovljici, višjo gimnazijo pa v Kranju. Po maturi leta 1957 je vpisal študij stomatologije na Medicinski fakulteti v Ljubljani in diplomiral 24. aprila 1963. Po končanem služenju vojaškega roka, kjer je opravil šolo za rezervnega oficirja sanitete je 20. maja 1964 pričel z delom v ZD Radovljica na mestu stomatologa. Čez tri leta je opravil strokovni izpit. Vsa leta je delal kot zobozdravnik za odrasle. Bil je prvi stomatolog v ZD Radovljica. V letih 1965-1972 je bil tudi vodja zobozdravstvene ambulante. Z njim je v terapiji zobnih bolezni zavel nov, svež veter, zdravljenje zob in zobnih tkiv se je močno spremenilo. V kolektiv je vnesem mnogo dobre volje. V starosti 58 let je bil upokojen zaradi bolezni (1. 5. 1997).

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Jože Pikelj: »O seji in sklepu sveta za zdravstvo sem izvedel iz Glasa. Drugi oziroma drugačnih informacij nisem dobil. Problematika, ki so jo obravnavali, ni le blejska ali občinska; pa tudi samo gorenjska ne. Lahko rečem, da je slovenska. Ne vem, kaj je botrovalo tej odločitvi, mislim pa, da s tem še zdaleč niso rešili tako perečega problema zobozdravstva. Vprašanje je, če se ni s tem položaj še bolj zapletel, saj je bilo jasno povedano, da takšni delni rešitvi nasprotujejo tako družbenopolitične organizacije kot kolektiv, zdravstvene enote Bled. Zato se mi zdi odločitev dokaj smela in odgovorna tako do prizadetih kolektivov, terapevta in do pacientov.«

Vir: Glas, 10. 3. 1971

Jože dr. Pikelj, zobna ambulanta Radovljica
Vir: Glas, 10. 3. 1971

Višji dentist Jože Pikelj, roj. 1938
Vir: arhiv družine Pikelj

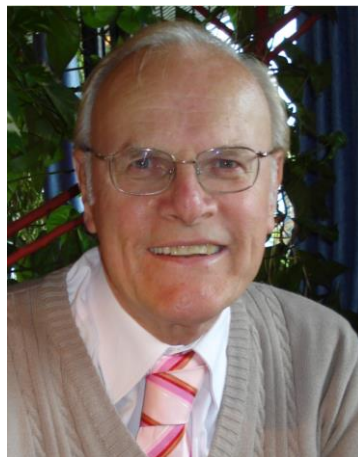
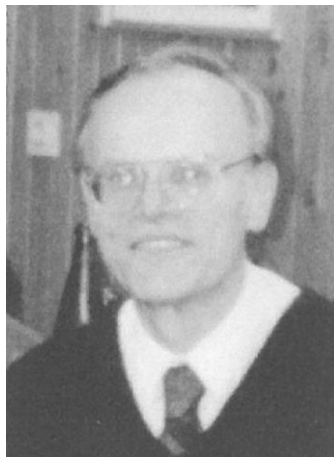

Dr. Marjan Zupanc (roj. 14. 3. 1940)
Zdravnik, od 1971

Rojen je bil 14. marca 1940. Končal je študij medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Z delom v ZD Radovljica je pričel 1. oktobra 1971. Njegovo prvo delovno mesto je bila OA Veriga Lesce. Delal je v polnem delovniku. Na tem mestu je ostal več let, vse do ukinitve obratne ambulante v letu 1991. Delo v obratni ambulanti je bilo pretežno kurativne narave, opravljali pa so tudi preglede pred zaposlitvijo, živilske preglede kuharjev, občasne sistematske preglede in obdobjne preglede.

Opravljali so tudi ogled delavnih mest in predlagali ustrezne invalidske ocene ter premestitve na drugo mesto. Zadnja leta pred ukinitvijo OA so povsem na novo opremili prostore v upravni stavbi. Tam je delo potekalo mnogo bolje, kot prej v bivši stanovanjski baraki. Zaradi krize, v kateri se je znašla Tovarna Verig Lesce, so obratno ambulanto ukinili. Vrata OA so se zaprla, zdravniki in z njimi bolniki so se preselili v ZD Radovljica leta 1991. Za dr. M. Zupanca lahko z mirnim srcem trdimo, da je izredno dober človek in zdravnik, ki ima izreden smisel za »malega človeka«. Zato ima veliko bolnikov, katerim zna zares prisluhniti. Bolnikom poskuša vedno ustreči, zaradi česar ga spoštujejo in ga imajo radi.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Marjan Zupanc, roj. 1940
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...
Vir: arhiv družine Zupanc

Dr. Marija Poženel (roj. 13. 12. 1941)
Zdravnica, od 1969

Rojena je bila 13. decembra 1941. Promovirala je na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Z delom v ZD Radovljica je pričela 3. januarja 1969, najprej v OA Veriga Lesce in Elan Begunje. Želela si je delati z mladimi, zato se je odločila za podiplomski študij iz varstva matere in otroka. Študij je končala leta 1973, sledila je specializacija iz šolske medicine (zaključila 1984). Njeno delo poleg preventivnega in kurativnega dela za šolarje obsega tudi sodelovanje s šolami, tako z osnovnimi, kot tudi s srednjimi šolami v radovljiški občini. Ker je izbrana zdravnica tudi nekaterim predšolskim otrokom, tudi zanje v celoti poskrbi. Zdravnica je izredna sodelavka, ki dela vsa leta z ljubeznijo in veseljem. Nekaj let je bila vodja otroškega dispanzerja v ZE Radovljica za ZD Radovljica, Bled in Bohinj. Več let sodeluje kot član LAS, ki obravnava in ureja številne probleme, ki se pojavljajo med mladimi. Izziv ji pomaga tudi pomoč zasvojenimi z drogami.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Marija Poženel, roj. 1941
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Dr. Alenka Lazar-Klingenstein (Ljubljana, 25. 4. 1943).

Višja dentistka, od 1971-1996, zasebnica od 1996

Osnovno šolo in gimnazijo je obiskovala v Ljubljani. Na Medicinski fakulteti v Ljubljani je diplomirala leta 1968 in se začasno zaposlila v Ljubljani. Leta 1971 se je z družino preselila v Radovljico, kjer je pričela z delom za predšolsko in šolsko mladino v bivši radovljiški občini. Delo z otroci jo je vedno veselilo. Opravila je postdiplomski tečaj iz preventivnega in otroškega zobozdravstva. V letih 1971-1981 je skupaj z dr. S. Pikelj opravljala preventivno in kurativno zobozdravstveno varstvo otrok in mladine. V teh letih je preventiva dobila močan razmah pod strokovnim vodstvom pedontologinje dr. Alenke Mencinger. Leta 1981 je vpisala specializacijo iz ortodontije. Leta 1985 je opravila specialistični izpit pod mentorstvom dr. Antoliča. Še vedno je prepričana, da so znanja, katera je pridobila med specializacijo, ki dajejo prednost preventivi pred kurativo, še danes aktualna. Od leta 1992 dalje se redno udeležuje tečajev učenja fiksne ortodontske tehnike. Bila je vodja zobozdravstvenih delavce ZD Radovljica v letih 1989-1996. Od leta 1996 dalje je zasebnica s koncesijo.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Alenka Lazar-Kliegenstein, roj. 1943
Vir: arhiv dr. Marjana Grm

**Dr. Marijana Kunstelj-Ravnihar (roj. Radovljica, 28. 2. 1944).
Zdravnica od 1971, direktorica ZD, 1980-1988**

Osnovno šolo je obiskovala v Radovljici, gimnazijo v Kranju. Že zelo zgodaj se je odločila za študij medicine. Leta 1963 se je vpisala na Medicinsko fakulteto, kjer je leta 1969 diplomirala. Stažirati je začela leta 1970, z delom v ZD Radovljica pa je pričela v letu 1971. Najprej je delala v OA Elan za delavce Elana in Sukna Zapuže. Občasno je delala tudi v OA Veriga Lesce za delavce Verige in TIO. V študijskem letu 1973/74 je pričela s podiplomskim študijem medicine dela, prometa in športa, ki ga je organiziral Institut za medicino dela, prometa in športa na Medicinski fakulteti v Ljubljani ter Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar iz Zagreba. Nato je nadaljevala s specializacijo, ki je takrat zahtevala tudi študij v Zagrebu in Beogradu. Specialistični izpit je opravila leta 1978. Aprila 1979 je prevzela delo v Dispanzerju za medicino dela, prometa in športa v Radovljici, hkrati je prevzela tudi zadolžitev za vodjo službe za medicino dela, prometa in športa v tedanji občini Radovljica (Radovljica, Bled in Bohinj). Leta 1980 je prevzela dela in naloge direktorja ZD Radovljica. To zadolžitev je opravljala do konca leta 1988. Pogosto je nadomeščala manjkajoče zdravnike v drugih ambulantah, tudi v ZD Bohinj in ZD Jesenice. Vse do leta 1996 je bila razporejena tudi na delo v redno dežurno službo. Takrat je huje zbolela in ji je bila kasneje priznana II. kategorija invalidnosti. Ves čas dela se je strokovno izobraževala iz različnih področij, zlasti s področja ocenjevanja delavne zmogljivosti in aktivnega zdravstvenega varstva delavcev. Bila je tudi glavni mentor za podiplomsko izobraževanje iz medicine dela, prometa in športa.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Marijana Kunstelj-Ravnihar – direktorica ZD Radovljica

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Vir: Občina Radovljica

**Dr. Lucija Baumgartner (Ljubljana, 6. 5. 1944)
Zdravnica, 1975-2003**

Rodila se je 6. maja 1944 v Ljubljani, kjer je končala gimnazijo in študij na Medicinski fakulteti. Leta 1974 je nastopila pripravništvo v Splošni bolnici Jesenice. Po opravljenem strokovnem izpitu se je 15. januarja 1975 zaposlila v Zdravstvenem domu Radovljica. Njeno prvo delovno mesto je bilo v dislocirani Obratni ambulanti Plamen Kropa. Po štirih letih je nastopila delo v matični hiši v Radovljici. Želela je delati z otroki, zato je opravila podiplomski študij iz varstva matere in otroka v letih 1979/80. Delo je nadaljevala delno v splošni ambulanti, delno v otroškem dispanzerju. Sledila je specializacija iz pediatrije, zaključena leta 1990 in dodatno specialistično izobraževanje s področja razvojno motenih otrok v naslednjem letu. Do upokojitve septembra 2003, je bila vodja otroškega dispanzerja v ZE Radovljica za ZD Radovljica, Bled in Bohinj in mentor specializantom pediatrije. Delo je obsegalo veliko preventivnega dela, pa tudi kurativno delo je bilo zelo naporno. Z mnogimi otroki in starši je navezala topel človeški stik, kar je njeno delo zelo oplemenitilo.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

**Dr. Lucija Baumgartner, roj. 1944
Vir: arhiv dr. Marjana Grm**

**Dr. Slavica Pikelj (roj. Kropa, 8. 7. 1944)
Višja dentistka, 1969-2001**

Slavica Pikelj se je rodila v Kropi v družini Legat. Nižje razrede osnovne šole je obiskovala v Kropi višje razrede pa v Radovljici. Od tod je šla na Srednjo zobotehnično šolo v Ljubljano in jo zaključila leta 1964. Kot zobotehnik je eno leto delala v ZD Ljubljana-Center. Leta 1965 se je vpisala na Medicinsko fakulteto, oddelek za stomatologijo. Septembra 1969 je končala študij in dobila naziv višji dentist. Isto leto se je poročila s stanovskim kolegom Jožetom in se preselila v Radovljico. 18. avgusta 1969 je bila sprejeta na delavno mesto višji dentist v ZD Radovljica v šolski zobni ambulanti. Jeseni 1974 se je ob dveh majhnih otrocih vpisala na drugostopenjski stomatološki študij in promovirala na Medicinski fakulteti leta 1977. V šolskem letu 1983/84 je opravila dvosemestralni podiplomski študij otroško in preventivno zobozdravstvo. Naprej je bila zaposlena v ZD kot zobozdravnica za otroke. Po izgradnji šolske zobne ambulante pa je dobrih 15 let

delala v prostorih Osnovni šoli A. T. Linharta Radovljica, kjer je bila vodja šolske zobne ambulante do svoje upokojitve 15. oktobra 2001. Njena velika zasluga je odlično zdravje zob šolarjev zaradi nadvse uspešnega preventivnega dela.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. slavica Pikelj – višja dentistka, roj. 1944

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Dr. Pavel Podlesnik (roj. Lovrenc na Pohorju, 16. 2. 1949)

Zdravnik, od 1981-1997, zasebnik od 1997

Končal je osnovno šolo v Lovrencu na Pohorju in srednjo šolo v Mariboru. Leta 1974 je zaključil dijaški staž z odličnim uspehom na Gimnaziji v Ljubljani. Medicinsko fakulteto je obiskoval v Ljubljani in promoviral kot zdravnik splošne medicine leta 1980. Z delom v ZD Radovljica je pričel jeseni leta 1981 in delal sprva v ZD Radovljica, nato v OA Elan Begunje in kasneje zopet v ZD Radovljica. Specialistični izpit iz splošne medicine je opravil marca 1994. Leta 1997 je kot prvi splošni zdravnik v občini pričel z delom v zasebništvu in je ustanovil zasebno ordinacijo splošne-družinske medicine P&TH, d.o.o. Leta 2001 je zaključil podiplomsko izobraževanje iz medicine dela, prometa in športa in nadaljuje z istoimensko specializacijo.

Od ponovne ustanovitve Zdravniške zbornice Slovenije je poslanec skupščine in mu teče že tretji mandat (2003. op. p.). Deluje v regijskem odboru zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Gorenjske. V letih 2001-2002 je deloval v Zdravniški komisiji I. stopnje ZZZS, OE Kranj. Leta 2002 je bil imenovan za »imenovanega zdravnika«, to je zunanji sodelavec ZZZS. Na Pravni fakulteti, oddelku za javno upravo, je opravil izpit iz Zakona o upravnem postopku. Večkrat je bil mentor mlajšim kolegom iz predmeta splošna medicina.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Pavel Podlesnik, roj. 1959
Vir: viva.si

Dr. Marjana Grm (roj. Ljubljana, 24. 2. 1951)
Zdravnica od 1979, direktorica ZD od 1989

Osnovno šolo je obiskovala v Radovljici, gimnazijo na Jesenicah. Bila je oproščena mature. Vsa leto osnovnega in srednjega šolanja je obiskovala glasbeno šolo, smer klavir. Leta 1976 je promovirala na Medicinski fakulteti, 1977 opravila strokovni izpit. Po končanem stažu je delala eno leto v Splošni bolnici Jesenice na internem oddelku. V ZD Radovljica se je zaposlila marca 1979 in do oktobra 1982 delala v OA Elan Begunje ter dodatno enkrat tedensko v popoldanskem času v Domu dr. J. Benedika. Od 16. oktobra 1982 dalje je delala v Dizpanzerju za borce, ki se je z leti zaradi manjšanja števila udeležencev NOV spontano spremenil v splošno ambulanto. Leta 1982 je končala podiplomsko izobraževanje iz gerontologije, leta 1988 pa specializacijo iz splošne medicine. Leta 1986 je prevzela poleg rednega dela za dr. Metko Praprotnik tudi delo v ambulanti Zaporov Radovljica v dodatnem delovnem času, 1-2 krat tedensko. Od 1. Januarja 1989 je direktorica ZD Radovljica.

V času vodenja ZD Radovljica je bil leta 2002 zgrajen k ZD prizidek za ambulanto za nujno medicinsko pomoč in dve splošni ambulanti za zasebnika. Kmalu zatem je bila izvedena rekonstrukcija večjega dela ZD. Kar ni bilo obnovljenega do leta 2003, bo predvidoma v naslednjih treh letih (napisano leta 2003, op. p.)

Več let je delala v Domu dr. J. Benedika, nekaj v dodatnem popoldanskem, nekaj v rednem delavnem času. Obseg dela v domu se je sčasoma povečal, saj se je v Domu povečalo število postelj za oskrbovance. Od leta 1994 se redno udeležuje Mednarodne delavnice za učitelje splošne / družinske medicine EURACT. Spomladi 1998 je bila udeleženska mednarodnega tečaja iz splošne / družinske medicine v Londonu. Od leta 1998 do 2000 je bila vodja Kolegija za splošno / družinsko medicino v ZD Radovljica. V zadnjih letih je kot vabljen predavatelj sodelovala na srečanjih zdravnikov družinske medicine (Fajdigovi dnevi, Schrottovi dnevi, Rehabilitacijski dnevi, WONCA, Plečnikov memorial). Od jeseni 2001 je koordinatorka za preventivo srčno-žilnih obolenj in zdravstveno vzgojo odraslih na Gorenjskem. Je mentorica dodiplomskega in podiplomskega izobraževanja zdravnikov. Imenovana je za glavnega mentorja specializantom iz splošne /

družinske medicine in tudi izvoljena poslanka skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Marjana Grm – direktorica in zdravnica
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...

Dr. Nuša Potočnik (roj. 22. 12. 1952)

Zdravnica, od 1980

Osnovno šolo in gimnazijo je obiskovala v Kranju. Odločitev za študij medicine je v njej dozorela že zelo zgodaj. Študij medicine je končala v začetku leta 1979 na Medicinski fakulteti, odsek za splošno medicino v Ljubljani. Istega leta se je zaposlila v Osnovnem zdravstvu Gorenjske, v decembru 1980 pa je pričela z delom v ZD v Radovljici. Enoletni podiplomski tečaj iz gerontologije je končala leta 1982. Specializacijo iz splošne medicine je končala konec leta 1990. Od začetka (1980) do jeseni 1997 je delala v Splošni ambulanti Kropa in v Obratni ambulanti Iskra Otoče. Delo v OA je bilo vedno obsežnejše, saj so v ambulanti zaradi priljubljenosti zdravnice pričeli zahajati poleg delavcev tudi krajani. Ambulanta Kropa je najbolj dislocirana ambulanta v občini. Oktobra 1997 je dr. Nuša Potočnik prišla v ZD Radovljica, kjer je prevzela zahtevno ambulanto, ki jo je nepričakovano zapustil dr. Zdravko Černe. Za njo so prišli še mnogi njeni bolniki. Že vrsto let vodi najbolj številčno ambulanto v našem zdravstvenem domu.

Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ... (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Dr. Nuša Potočnik, roj. 1952
Vir: Zdravstvena kultura v Radovljici ...
Vir: zurnal24ur.si

Žig »Občinske zdravstvene skupnosti« Radovljica, 1984
Vir: DAR

Direktorji oz. upravniki od ustanovitve ZD Radovljica:

Dr. Anton Slivnik	1953-1959
Dr. Marjan Žilič	1959-1968
Dr. Rado Kuhar	1968-1980
Dr. Marjana Ravnikar-Kunstelj	1980-1988
Dr. Marjana Grm	1989

Glavne sestre v ZD Radovljica:

VMS Milena Hočevar	1953-1967
VMS Darja Ferjan	1968-1990
VMS Magda Rebec	1991-1996
VMS Sonja Resman	1996-2000
VMS Darja Anderle	2000

Omembe zdravnikov v časopisih in knjigah (druge dejavnosti):

Jelovšek / Posojilnica. Z Gorenjskega se nam poroča. Začetkom julija t. l. začne v Radovljici poslovati posojilnica z omejenim poroštvom. Predsednik posojilnice je gosp. Friderik Homan; trgovec in posestnik: v ravnateljstvu so pa gg.: Novak, Klinar, Pesjak, Treven, dr. Supan; v nadzorstvu sta gg. Košmelj in Jelovšek. Upanje gojimo trdno, da bode društvo vspevalo ter v resnici delovalo v korist vzlasti malim obrtnikom našega okraja.

Domoljub, 06. 05. 1891

Jelovšek / Sokolsko društvo. Dr. Ignacij Jelovšek je bil okrajni zdravnik v Radovljici. Vsak ga je poznal, saj ga je odlikovala izredna odkritosrčnost. Kljub svoji starosti je bil zaveden član našega društva, katerega se je izdatno spomnil v svoji oporoki, radi česar ga je društvo imenovalo svojim dobrotnikom.

Spomenica Sokolskega društva v Radovljici ob 25. letnem jubileju, 1933

Voves / Mestna hranilnica v Radovljici začne dne 15. junija delovati. V načelstvo so izvoljeni gospodje: Alf. Rudesch, c. kr. notar; Jan. Bulovec, trgovec; dr. Jan. Voves, okrožni zdravnik; Franc Mulej, trgovec; Andrej Gerčar, nadučitelj; Oton Homan, posestnik in trgovec; Matej Kosmač, posestnik in krčmar; Leopold Varl, posestnik; Franc Pavlošič, c. kr. poštar. Po društvenih pravilih je v načelstvu vsakočasni župan, sedaj g. Aleš Roblek.

Domoljub, 03. 06. 1896

Voves / nova hiša. Novi del radovljiškega mesta proti Lescam vedno bolj napreduje. Lična vrtova pred novima vilama dr. Vovsa in stavbenika Hroneka sta povsem dogotovljena in spričujeta, da jih je uredila spretna roka domačega vrtnarja g. Megušarja. Pri novem šolskem poslopju se dela žičasta ograja, za poslopjem pa urejajo novi šolski vrt. Kostanji za nov drevored ob bregu nasproti šolskemu in sodnemu poslopju so tudi že zasajeni.

Gorenjec, 15. 04. 1905

Štangel, Hafner, Benedik, Debevc in Slivnik / Pomoč OF. Pri Percu je bil še en pomemben sestanek. Na pobudo dr. Braneta Štangla so se sešli zdravniki in se pogovorili o zdravniški pomoči ranjenim borcem. Sestanka so se udeležili dr. Brane Štangel, dr. Jože Hafner, dr. Janko Benedik, dr. Debevc in dr. Slivnik; imena drugih mi niso znana.

Iz teh primerov vidimo, kako je mestni odbor OF Radovljica znal organizacijsko povezovati ljudi po dejavnostih že v prvem in drugem letu vojne.

Vir: Beg z morišča (avtor: Jože Vidic, Zavod borec v Ljubljani, 1971)

.....

Polni naslovi virov:

Zdravstvena kultura v Radovljici in njeni okolici – nekdanj in danes (avtorica dr. Marjana Grm, 2003)

Radovljiške družine v 19. stoletju – Radovljica Mesto (avtorica: Nadja Gartner Lenac / Muzeji radovljiške občine – Mestni muzej Radovljica, 2013)

Radovljiške družine v 18. stoletju – Radovljica Mesto (avtorica: Nadja Gartner Lenac / Muzeji radovljiške občine – Mestni muzej Radovljica, 2007)

Priporočamo v branje:

Zvesti Hipokratovi prisegi; o zdravnikih – civilistih, ki so med NOB živeli in delali na Jesenicah, v Radovljici in na Bledu (avtor Jože Vidic / Jeklo in ljudje – Jeseniški zbornik V., 1985)

Naša bolnica (avtor Joža Hafner / Jeklo in ljudje – Jeseniški zbornik I., 1964)

.....

Sestavil: Goran Lavrenčak – DAR

Prvič objavljeno: 01. 07. 2015

Zadnjič dopolnjeno: 28. 05. 2019

glavrencak@gmail.com